Kościół Wotywny w Wiedniu przy wiedeńskiej Ringstrasse, został zbudowany w latach 1856-1879 w stylu neogotyckim. Monumentalny (99 metrów wysokości), zbudowany z wapienia budynek kościoła zaprojektowany przez architekta Heinricha Ferstela stanowi jeden najważniejszych obiektów historycznych w reprezentacyjnej części stolicy Austrii.
Impulsem do budowy katedry było ocalenie życia młodego wówczas cesarza Franciszka Józefa I po nieudanym zamachu dokonanym przez węgierskiego anarchistę János Libényi 18 lutego 1853 roku. Zabójca tylko zranił monarchę w szyję, po czym został obezwładniony.

Niedługo później arcyksiążę Maksymilian, brat cesarza i również późniejszy cesarz Meksyku, z wdzięczności za wyjście cało z zamachu, wezwał do zbiórki datków na budowę nowego kościoła, jako wotum ofiarne ludu monarchii za ocalenie Franciszka Józefa. Szacowane nakłady na budowę kościoła zostały jednak znacznie przekroczone, a dotacje pokryły je tylko częściowo.
W zbiorach rękopisów wiedeńskiego Haus-Hof- und Staatsarchivs (Archiwum Domu-, Dworu- i Państwa stanowi część Austriackiego Archiwum Państwowego) zachował się złocony kodeks pod sygnaturą HS W 701, który na 117 stronach zawiera „Memorandum o budowie kościoła wotywnego w Wiedniu" z 1867 r. Napisał go gubernator Dolnej Austrii Alois Ritter Roßmanit von Florstern, jak sam pisze, korzystając z oficjalnych źródeł.
Proces budowy do 1867 roku są obszernie opisane w sumie w sześciu rozdziałach. Na koniec dołączonych jest siedem rycin przedstawiających plac budowy, elewację, plan piętra i budynek w trakcie budowy.
To jednak nie jest koniec atrakcji wiązanych z tym dokumentem. Otóż jego ciężar jest zaskakujący duży, ale można to łatwo wyjaśnić po bliższym przyjrzeniu się egzemplarzowi. Kawałek kamienia o wymiarach około 10 x 15 cm jest umieszczony po wewnętrznej stronie tylnej okładki. Tekst odnosi się do niego w następujący sposób: „Należy również wspomnieć o jednym kamieniu, który posiada Kościół Wotywny […] Są to […] 123 bloki egipskiego alabastru, które namiestnik Egiptu, za pośrednictwem kanonika honorowego, ofiarował na budowę kościoła wotywnego. […] Ten materiał należy; jak dowodzi załączony egzemplarz, jeden z najpiękniejszych sposobów dekoracji, a dzięki swojej strukturze doskonale nadaje się do stosowania w kolumnach, płytach, fryzach, panelach itp. i może być stosowany w połączeniu z marmurem Carrara i innymi rodzajami marmuru lub z brązem, aby osiągnąć wspaniałe efekty."
Jest to zatem próbka marmuru ofiarowanego przez Ismaila Paszę „Wspaniałego" chedywa egipskiego, na budowę kościoła wotywnego, który wykorzystano m.in. chrzcielnica, którą wciąż można zobaczyć na własne oczy, odwiedzając Kościół Wotywny.
Kawałek egipskiego alabastru trafił do rękopisów Haus-Hof- und Staatsarchivs jako dość nietypowe uzupełnienie memorandum. Memorandum to posiada więc w dwójnasób wielką wagę -wagę historyczną ze względu na zgromadzony tam materiał źródłowy oraz swój ciężar, który zawdzięcza egipskiemu alabastrowi, temu samemu, który wykorzystano do budowy świątyni. Memoranum wraz z przepięknym kawałkiem alabastru było eksponowane jako tzw. dokument miesiąca w Haus-Hof- undStaatsarchivs.

Źródło:
Österreichischen Staatsarchiv: Ein kleines Stück Ägypten Zur Denkschrift über den Bau der Votivkirche in Wien

oprac.

Jolanta Leśniewska
AP Płock O/Kutno